

NIEUWSBRIEF augustus 2024

Jaargang 4, nummer 2

Infoborden NAD kamp Endepoel

Begin juni hebben we informatieborden geplaatst bij het NAD kamp. Eén groot bord met een plattegrond van het kamp en acht kleine borden bij verschillende restanten van barakken. Het grote infobord staat op de parkeerplaats bij het schuttersgebouw van 't Zandakker. Hierop staat ook de looproute aangegeven. Op de borden staat ook een QR code naar onze site. De informatie op de site willen we de komende maanden verder aanvullen zodat bezoekers een goed beeld kunnen krijgen over de Nederlandse Arbeidsdienst in het algemeen en het kamp Endepoel in het bijzonder.

Het plaatsen van de borden is de afsluiting van een traject dat begon in 2019 toen we erop gewezen werden door Adri Ekstijn dat in de Endepoelbossen een voormalig NAD arbeidskamp lag.

Het ontsluiten van het kamp werd destijds opgepakt met Archeologische werkgroep Venray, gemeente Venray en het Toeristisch Platform Venray. Het resultaat is een informatieve wandelroute langs de restanten van een van de weinige overgebleven kampen van de NAD die gebruikt werden tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Ook in het dorp is de weg naar het NAD kamp duidelijk aangegeven met mooie borden die geplaatst zijn door het Toeristisch Platform Venray.

13 oktober 80 jaar bevrijding

In oktober bij de herdenking van 80 jaar bevrijding willen we de borden onthullen met een officieel tintje. Na de onthulling is het mogelijk een rondleiding te volgen over het terrein. Meer informatie over de invulling van deze dag plaatsen we t.z.t. in 't Krentje.

Peelhorst en Maasvallei; wonen op de grens van hoog en laag

Tijdens onze jaarvergadering in april heeft Theo Zegers een zeer interessant verhaal verteld over het ontstaan van o.a. de 'Peelrandbreuk'. Hieronder heeft Theo zijn inleiding speciaal voor de Nieuwbrief in het kort samen gevat.

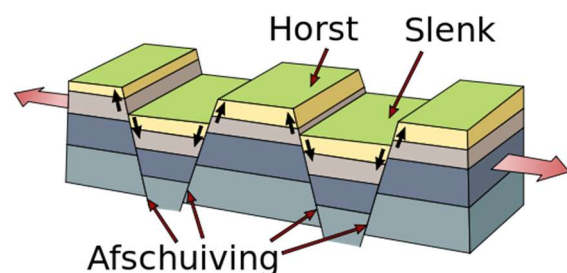
We weten als inwoner van Merselo natuurlijk wel dat pakweg 125 jaren geleden tussen ons dorp en Deurne-Bakel een woest gebied lag; De Peel. Dat gebied is nagenoeg helemaal ontgonnen, maar het is interessant te ontdekken hoe dat gebied daar ontstaan is en waarom een dorp als Merselo al eeuwenlang aan de rand van dat gebied gelegen is. Daarvoor moeten we miljoenen jaren terug in de tijd.

De aarde bestaat grotendeels uit vloeibaar gesteente en metalen. Van binnen is het dus een enorm hete 'bal'. De buitenste laag, pakweg 75 km dik, is afgekoeld materiaal. Door die afkoeling is die laag echter gekrompen en zijn er veel barsten in ontstaan. Het resultaat is dat die korst uit verschillende 'platen' bestaat, alsof je de schaal van een gekookt ei gebroken hebt. In het geval van de aarde 'drijven' die platen min of meer op de vloeibare kern, waardoor ze bewegen; naar elkaar toe en van elkaar af. Dat gaat met millimeters per jaar. Als ze van elkaar af drijven kan er vloeibaar materiaal naar buiten komen. En als ze naar elkaar toe drijven kunnen ze tegen elkaar botsen, met een aardbeving als gevolg.

Een ander gevolg van die drijvende aardplaten is dat ze op die breuklijnen ook omhoog en omlaag langs elkaar schuren. Ook dan ontstaat er een aardbeving. Voor velen van ons zal de aardbeving bij Roermond in 1992 nog wel bekend zijn.

Hoe kon die aardbeving bij Roermond ontstaan? Daarmee komen we bij het ontstaan van De Peel.

Vanuit Duitsland loopt via Roermond tot in Vegchel/Uden een breuklijn in de aardkorst; de Peelrandbreuk. Deurne ligt net ten westen van die breuklijn. Vanuit Tegelen via Vredepeel tot pakweg Grave loopt ongeveer evenwijdig aan die Peelrandbreuk een andere breuklijn; de Tegelenbreuk. En langs die twee breuklijnen hebben miljoenen jaren geleden opdukkende en verlagende bewegingen plaatsgevonden. Daarbij werd het gebied dat wij als De Peel kennen omhoog gedrukt, terwijl het gebied ten westen van Deurne-Bakel lager bleef net als het gebied ten oosten van die verhoging; de Maasvallei.

Merselo ligt net ten oosten van die Tegelenbreuk. In ons gebied loopt die breuk grofweg vanaf Heide, over de Boerenschans richting Zwartwater in Vredepeel. En omdat in het omhoog geduwde peelgebied ook veel vennen en andere waterbekkens aanwezig waren die niet verdroogden kon daarin veen ontstaan; de latere turf. En dat werd in de negentiende eeuw de aanleiding om het gebied te ontginnen.

Heemkunde overleg 'Land van Kessel'.

Al vele jaren is 't Raokeliezer een trouwe deelnemer aan de regionale bijeenkomsten van heemkundeverenigingen uit Noord-Limburg. Deze regiobijeenkomsten waren interessante en leerzame bijeenkomsten waarbij het netwerken een van de belangrijkste onderdelen was. Toen een paar jaar geleden de kartrekker ermee stopte was er niemand die het stokje overnam. Dit betekende helaas het einde van deze bijeenkomsten. Vervolgens hebben een zevental heemkundeverenigingen, waaronder 't Raokeliezer, de koppen bij elkaar gestoken en een nieuw overleg opgezet dat de naam 'Heemkunde overleg Land van Kessel' kreeg. Om niet één persoon te belasten met de organisatie wordt een maal per jaar door een van de deelnemers om toerbeurt een bijeenkomst georganiseerd. Op 13 juni was het de beurt aan 't Raokeliezer. We hebben de deelnemers meegenomen naar het NAD kamp Endepoel. In het schuttersgebouw van schutterij het Zandakker hebben we een PowerPoint presentatie gegeven over het traject wat we hebben doorlopen, van ontsluiten van het kamp van 2019 tot nu, 2024 het plaatsen van de informatieborden. Met aansluitend een rondleiding over het kamp.

Stamboom familie Van Meijel.

't Raokeliezer heeft van Bert Jenniskens (kleinzoon van Giezen Bertje) uit Panningen een stamboom van de familie Van Meijel ontvangen. Daar zijn we uiteraard erg blij mee. De bedoeling is dat we deze samen met Hans en Jos van Meijel verder aanvullen en dan in een volgende nieuwsbrief een verhaal plaatsen over het bewogen leven van de voorvaders van de Van Meijels uit Merselo.

Stamboom maken

Het maken van een stamboom is een mooie manier om de geschiedenis van je familie uit te pluizen, in kaart te brengen en deze te bewaren voor het nageslacht. Dus als iemand al een stamboom heeft en wil deze delen en zorgen dat deze bewaart blijft, dan willen we graag meedenken.

Rabo ClubSupport 2024

Ook dit jaar heeft 't Raokeliezer zich ingeschreven voor deelname aan Rabo ClubSupport 2024. De stemcampagne staat gepland **van 2 tot en met 24 september**. Ons bestedingsdoel is het realiseren van een digitaal archief. Dus nodigen wij alle Rabobankleden uit om een stem uit te brengen op 't Raokeliezer Mèrsele

Wij doen mee met Rabo ClubSupport

Doe je ook mee?
Dat is goed voor jouw club & geweldig voor de samenleving

de coöperatieve Rabobank

Inloop- / Praotaovend

Op maandag 2 september en maandag 7 oktober houden we weer een inloop- / praotaovend. We starten tussen half 7 en zeven uur in café D'n Tommes zodat ook de bezoekers van het Mee-eetpunt rustig kunnen aansluiten.

In het verleden hadden we regelmatig een inloopavond in 'De Schop'. Hier liep je ongedwongen binnen, maakte een praatje over onderwerpen van vroeger, bekeek je oude foto's, dronk een kopje koffie of nam een boek om door te neuzen. Maar 'De schop' is niet meer en mede door corona is de inloopavond in het slop geraakt.

We willen het ongedwongen binnenlopen weer oppakken en daarmee zorgen dat we gemakkelijk toegankelijk en laagdrempelig zijn voor geïnteresseerden.

We hebben geen agenda maar hebben wel een thema voor de eerste avond bedacht:

“Werken op de boerderij van vroeger”. Aan de hand van foto's hopen we dat de verhalen van het werken op de boerderij los komen. Neem gerust ook zelf foto's of ander materiaal mee.

Oude bijnamen

In het boek van Mien Kessels, 'Wie wònt wòr of hèt wòr gewònd in Mèrsele', staan ruim honderd oude bijnamen vermeld. Deze schat aan informatie willen we graag aanvullen. Daarom gaan we u regelmatig vragen om oude namen te verklaren en het verhaal van de betreffende persoon op te tekenen. Een mooi onderwerp op de inloopavond. Met de volgende namen willen we beginnen.

- Willemkus Bertha
- Steeges Merie
- Bertha van de Fiethof
- Kampenboer
- Rënders Sjang
- Metselers Sjang
- Hieps Tooneke
- Kampen Handrie zien Beth
- Gradjes Mien
- Lowie uut 't Roezendaal

Agenda

2 september	Inloop/paotaovond
15 september	Open monumentendag
29 september	Boekenmarkt Venray
7 oktober	Inloop/paotaovond
13 oktober	Onthulling infoborden NAD

